

**SIA “Vindr Latvia” paredzētās darbības vēja parka “Kūkas” un tā saistītās
infrastruktūras projekta būvniecība Jēkabpils novada Kūku un Vīpes pagastos,
ietekmes uz vidi novērtējuma**

Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksmes

PROTOKOLS

Vīpes tautas namā, “Vālodzītes”, Vīpē, Vīpes pagastā, Jēkabpils novadā

2026. gada 25. augustā

Sanāksmes sākuma laiks: plkst. 17:45

Sanāksmes moderators: Kārlis Pots, SIA “Vindr Latvia” komunikācijas vadītājs

Sanāksmi atklāj: Klāvs Jirgens, Jēkabpils novada pašvaldības izpilddirektors

Sanāksmes dalībnieki: Klātienes sanāksmē piedalās 31 dalībnieks, attālināti Zoom platformā pieslēgušies 8 dalībnieki (dalībnieku reģistrācijas saraksts pieejams pēc pieprasījuma)

Sanāksmi protokolē: Inga Pakere, SIA “Skepast&Puhkim” biroja vadītāja

SANĀKSMES GAITA:

Klāvs Jirgens atklāj sanāksmi un uzrunā klātesošos. Informē par sanāksmes mērķi, iepazīstina ar tajā iesaistītajām pusēm un sanāksmes darba kārtību.

Baiba Zauere (SIA “Vindr Latvia”) iepazīstina ar SIA “Vindr Latvia”, informē par uzņēmuma darbību Latvijā, līdzšinējo pieredzi vēja parku attīstībā un īstenotajiem projektiem. Sniedz informāciju par plānoto vēja parka “Kūkas” projektu, tā galvenajiem tehniskajiem parametriem un attīstības gaitu. Tika skaidrots vēja parka attīstības un plānošanas process, galvenie to ietekmējošie nosacījumi un projekta īstenošanas laika grafiks, norādot, ka no piemērotas vietas izvēles līdz vēja parka ekspluatācijai var paiet 4–7 gadi. Tāpat tika informēts par iespējamiem ieguvumiem vietējai kopienai, tostarp maksājumu vietējās kopienas attīstībai, ieguldījumiem infrastruktūrā un iespējām reģionālajiem uzņēmumiem, kā arī par Kūku un Vīpes pagastu iedzīvotāju apziņošanu 2 km zonā un iespēju pieteikties vizītei funkcionējošā vēja parkā.

Elīna Silgaile informē, ka pārstāv SIA “Skepast&Puhkim” un ir viena no IVN ziņojuma projekta komandas. Turpinājumā sniedz prezentāciju par vēja parka “Kūkas” ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) ziņojumu. Skaidro IVN procedūras norisi, veiktās izpētes un izmantotās novērtēšanas metodes, kā arī iepazīstina ar IVN izstrādē iesaistītajiem speciālistiem un sertificētajiem ekspertiem. Informē par paredzēto darbību, vēja parka izvietojumu, galvenajiem tehniskajiem risinājumiem un projekta īstenošanas alternatīvām. Iepazīstina ar izpētes teritorijas raksturojumu, kādas ietekmes tika vērtētas, vērtēšanas metodoloģisko pieeju, kā arī skaidro teritorijas izvēles pamatojumu. Sniedz informāciju par paredzētajiem ietekmi mazinošajiem pasākumiem, monitoringa prasībām un turpmāko IVN procesa virzību, uzsverot, ka projekta risinājumi pilnveidoti, ņemot vērā veikto izpēšu rezultātus un ekspertu atzinumus. Tika sniegta informācija par vides un zemfrekvences trokšņa novērtējumu un izmantoto modelēšanas pieeju. Secina, ka pie dzīvojamām ēkām

netiek pārsniegts MK noteikumos Nr. 16 noteiktais nakts trokšņa robežlielums, bet atsevišķās vietās kopējo trokšņa līmeni būtiski ietekmē esošais satiksmes fons.

Viesturs Ozols (SIA "Skepast&Puhkim") iepazīstina ar plānotā vēja parka mirgošanas efekta izvērtējumu. Skaidro veiktās modelēšanas rezultātus un informē, ka vēja elektrostaciju izvietojums plānots, ievērojot normatīvo aktu prasības, lai mirgošanas efekta ietekme uz dzīvojamo apbūvi nepārsniegtu pieļaujamās robežas.

Anita Ruža (SIA "Skepast&Puhkim") informē par vērtēto VES tehnoloģisko alternatīvu salīdzinājumu, īpašu uzmanību pievēršot trokšņa un mirgošanas ietekmei. Par priekšroku dodamu risinājumu noteikts Vestas V162–6,2 MW modelis, jo tam prognozēts zemākais vides trokšņa līmenis pie tuvākajiem receptoriem.

Anita Ruža (SIA "Skepast&Puhkim") iepazīstina ar plānotā vēja parka "Kūkas" risku novērtējuma rezultātiem. Skaidro izvērtētos iespējamos riskus, kas saistīti ar vēja elektrostaciju būvniecību un ekspluatāciju, tostarp tehnoloģiskajiem, ugunsdrošības un citiem drošības riskiem, kā arī to iespējamo ietekmi uz apkārtējo vidi un iedzīvotājiem. Informē par veiktajiem aprēķiniem un piemērotajiem drošības standartiem, uz kuriem balstīts riska novērtējums. Iepazīstina ar paredzētajiem preventīvajiem un ietekmi mazinošajiem pasākumiem, uzsverot, ka, ievērojot projektā paredzētos tehniskos risinājumus un ekspluatācijas prasības, būtiski riski cilvēku drošībai un videi nav paredzami.

Viesturs Ozols informē par vēja parka iespējamo ietekmi uz ainavu un kultūras mantojumu, skaidro ainavas jutīguma, redzamības un vizuālo pārmaiņu vērtēšanas pieeju. Secina, ka VES radīs vizuālas pārmaiņas, taču analizētajos reprezentatīvajos skatu punktos augsta ietekme nav konstatēta, kā arī nav identificēta būtiska tieša ietekme uz kultūras pieminekļiem.

Anita Ruža (SIA "Skepast&Puhkim") sniedz informāciju par plānotā vēja parka "Kūkas" kumulatīvo ietekmi kopā ar vēja parku "PurpleGreen Solwin" un "Supren", vērtējot ietekmi uz putniem, sikspārņiem, troksni, mirgošanu un ainavu. Tika norādīts, ka būtiskākās kumulatīvās ietekmes saistītas ar trokšņa un mirgošanas pieaugumu atsevišķās teritorijās, kā arī ar iespējamu papildu ietekmi uz putnu pārlidojumu koridoriem un ainavas vizuālo uztveri. Secina, ka, piemērojot paredzētos darbības ierobežojumus un ietekmi mazinošos pasākumus, kumulatīvās ietekmes ir kontrolējamas.

Uldis Valainis (sertificēts dabas eksperts) iepazīstina ar ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātiem par paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz aizsargājamiem biotopiem un īpaši aizsargājamām sugām. Skaidro izpēti metodiku, teritorijā konstatētās dabas vērtības un izvērtētā ietekme uz Eiropas Savienības nozīmes biotopiem, kā arī informē par paredzētajiem ietekmi mazinošajiem pasākumiem. Tika sniegti konkrēti piemēri par atsevišķu VES un pievedceļu izvietojuma pielāgošanu, lai novērstu vai samazinātu ietekmi uz dabas vērtībām, kā arī norādīts, ka infrastruktūras risinājumi vērtēti individuāli un nepieciešamības gadījumā noteikti papildu nosacījumi.

Gaidis Grandāns (sertificēts dabas eksperts, ornitologs) iepazīstina ar ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātiem par plānotā vēja parka "Kūkas" iespējamo ietekmi uz Latvijā īpaši aizsargājamām un apdraudētām putnu sugām. Tiek skaidrota ornitoloģisko izpēti metodika, teritorijā konstatētās putnu sugas, jutīgākās teritorijas un iespējamie riski ligzdojošajiem, migrējošajiem un barojošajiem putniem. Informē par paredzētajiem ietekmi mazinošajiem pasākumiem, tostarp viedo turbīnu apturēšanas sistēmu

izmantošanu, būvdarbu ierobežojumiem putnu ligzdošanas periodā un monitoringa prasībām pirms būvniecības, būvniecības un ekspluatācijas laikā.

Uldis Valainis iepazīstina ar ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātiem par plānotā vēja parka iespējamo ietekmi uz sikspārņiem. Tiek skaidrota izpētes metodika, novērojumu periods, teritorijā konstatētās sikspārņu sugas un to aktivitāte, kā arī raksturoti galvenie iespējamās ietekmes riski. Informē par paredzētajiem ietekmi mazinošajiem pasākumiem, tostarp bat-mode jeb sikspārņu režīma piemērošanu noteiktā sezonā un meteoroloģiskajos apstākļos, lai samazinātu iespējamo negatīvo ietekmi uz sikspārņiem.

DISKUSIJU DAĻA

Klāvs Jirgens pateicas par prezentāciju, nonākam pie 4. sadaļas jautājumi un diskusija. Nodod vārdu moderatoram.

Kārlis Pots: Es būšu jautājumu un atbilžu sadaļas moderators. Izpēte ir ilgusi vairāk nekā gadu, tādēļ iegūtais materiāls un ekspertu atzinumi ir apjomīgi. Atvainojamies, ja prezentācija kādam šķita pārāk gara, tomēr ekspertiem bija nepieciešams iepazīstināt ar veikto izpēšu rezultātiem. Kā jau minēju, sapulces vadītājs Klāvs Jirgens, atgādinu, ka sanāksmē attālināti piedalās Valsts vides dienesta eksperte Dace Strode. Tad par tieši pašu jautājumu atbilžu sadaļu. Kad esat pacēlušies roku, nerunāt vienkārši no vietas, un jums tiks dots vārds, runāiet tikai mikrofonā. Tas vajadzīgs gan sapulces ierakstam, gan, lai attālinātie sapulces dalībnieki to var pilnvērtīgi dzirdēt un visu būtu iespējams pienācīgi un precīzi ierakstīt. Ar mikrofonu pie jums pienāks Ralfs. Lai nodrošinātu, ka mikrofons vienmēr ir ieslēgts, lūgums noņemt mikrofonu no viņa rokām. Kā arī, ja uz kādu jautājumu nebūs iespējama tūlītēja un pilnvērtīga atbilde, tas tiks ierakstīts atbildes sniegšanai vēlāk pilnajā protokolā. Tāpat jautājumus un komentārus var rakstīt arī attālinātie sanāksmes dalībnieki čata sadaļā. To monitorēs Viesturs un dos mums zināt, kad kāds attālinātais jautājums vai komentārs ir jānolasa. Jūsu jautājumus un komentārus protokolē SIA Skepast&Puhkim speciāliste Inga Pakere. Un, lai izteiktos pēc iespējas plašāks cilvēku loks, ievērosim runātāju samērīguma principu. Es piefiksēšu paceltās rokas, kā arī čatā iesūtītos jautājumus, un noteikšu runātāju secību, ņemot vērā, vai konkrētajam dalībniekam jau ir bijusi iespēja izteikties. Kad visi komentāri un jautājumi būs piefiksēti, sapulces vadītājs Klāvs Jirgens to noslēgs. Tā lūk, ar šo tad arī atklājam atbilžu jautājumu sesiju.

Sanāksmes dalībnieks: Jautājums pirmais. Cik ilgi ekspluatācijā ir vēja turbīnas? Tas ir pirmais jautājums. Otrs, Norvēģijas firma pārstāv Latvijā vēja dzirnavas. Es saprotu, vēja turbīnas. Tad tādā gadījumā, lūdzu, pastāstiet cilvēkiem, kāpēc Norvēģijā vēja dzirnavas tiek likvidētas sauszemē, uz kāda pamata un kur viņas pēc tam pāriet. Viņi tagad pāriet uz peldošajām vēja dzirnavām. Tas nozīmē jūrā viņi lien iekšā, nevis lien sauszemē. Ekspluatācijas laiks ir 25 gadi vējdzirnavām. Un kur liekās tālāk tie visi materiāli? Viņiem ir problēmas noliet izmantot nākamai lietošanai pašas lāpstīņas. Un tāpat arī jautājums, ja vēja dzirnavām ir vēja turbīnām ir 20, 25 gadu ekspluatācijas laiks, kas notiksies ar visiem tiem betoniem, kas ir sabetonēti zemei? Kāpēc ir mūsu zemē ir jācieš šis viss lielais bardaks, kas nāk no ārzemēm? Paldies.

Kārlis Pots: Paldies. Raivo bija jautājums par ekspluatācijas ilgumu, par nolietojumu un utilizāciju pēc tam un par Norvēģijas piemēru ražošanā un pāriešanā uz citām platformām.

Dmitrijs Guzs: SIA "Vindr Latvia" uz pirmo jautājumu. Pats jautājuma uzdevējs arī atbildēja, ka 25, 30 gadi ir tas dzīves cikls. Atgādināšu arī, ka līgums ar Latvijas valsts mežiem arī ir noslēgts uz 30 gadiem. Tā kā aptuveni tas dzīves cikls arī tāds ir par demontāžu un materiālu apsaimniekošanu dzīves cikla beigās. Uzreiz teikšu, ka mēs Latvijā neesam pirmie, kas būvējam vai grasāmies būvēt vēja turbīnas. Visas šīs procedūras sen jau ir atstrādātas gan ārzemēs, gan arī pat pie mums tikko, pirms mēneša, pusotra "Utilitas", kas ir cits attīstītājs Latvijā, kas nodarbojas ar vēja parkiem jau savu pirmo turbīnu pie Grobiņas ir demontējis. Parādījis, kā tas tiek praksē darīts. Lāpstīņas tiek noņemtas. Lāpstīņas tiek izmantotas atkārtoti cementa ražošanā. Metāla torņi tiek nodoti pārstrādei kā metāllūžņi, tiek pārstrādāti, atkārtoti metālā. Un tāpat arī betona pamati tiek mehāniski sadrupināti un tāpat kā jebkuri citi būvgruži iet uz pārstrādi. Trešais jautājums bija tieši par vēja turbīnu novietošanu jūrā, it īpaši par peldošām turbīnām. Ļoti interesants jautājums. Es kā enerģētiķis, labprāt ar jums ilgāk par šo tēmu parunātu. Īsā atbilde ir tāda. Peldošas turbīnas ir piemērotas tikai dziļos ūdeņos. Tur, kur dziļumi ir zem 50, 60 m. Baltijas jūrā tas nav aktuāli galīgi. Un labi, ka tā, jo peldošas platformas ir krietni, krietni dārgākas nekā atkrastes vēja parki, kas stāv, kas mehāniski stāv dibenā, ja. Bet tā vai tā atkrastes parki, parki, kas tiek novietoti jūrā, to izbūvē krietni, krietni dārgāk. Tāpēc uz to parasti iet tikai tajos gadījumos, kad izbūve uz sauszemes galīgi vairs nav iespējama, vairs nav vietas. Politisks klimats nav piemērots tā kā, tas ir Norvēģijas, jūs pieminējāt Norvēģiju, es arī gribētu jums pateikt, ka Norvēģijā ir nedaudz cita likumdošana. Norvēģijā pašvaldībām ir krietni lielāka teikšana arī tādos vēja enerģētikas projektos. Tas nozīmē, ka Norvēģijā pašvaldība ir galavārds akcepta lēmumā Latvijā galavārds ir Ministru Kabineta. Tas laikam būtu viss.

Kārlis Pots: Paldies Dmitrijam. Lūdzu, vēl kādi jautājumi no zāles?

Sanāksmes dalībnieks: Es gribētu zināt, nevienu reizi nedzirdēju, kā ir ar zemes vibrāciju un kādu iespaidu atstās uz avota ūdeņiem, jo mums visiem ir akas. Un esmu dzirdējusi, kā akās beidzas ūdens, kad uzliek tuvumā tos ģeneratorus.

Elīna Silgaile: Kas attiecas par vibrāciju, tad turbīnu ražotāji ražo turbīnas tādas, lai pēc iespējas maksimāli samazinātu vibrāciju, jo tas ietekmē elektroenerģijas izstrādes jau. Bet, kas attiecas par avotu ūdeni, tad jūs varat neuztraukties, ņemot vērā to, ka turbīnu ekspluatācijas laikā pazemes ūdens netiek iegūts, netiek veikta ilgstoša ūdens ieguve, kā tas varētu notikt, pieņemsim, karjeru izstrādes laikā. Attiecīgi būvniecības laikā, jā, ir iespējama ietekme nelielā rādiusā ap turbīnas būvbedri. Projektēšanas laikā, kā es jau minēju, tiks veikta ģeotehniskā izpēte, lai saprastu, kāda veida grunts nespēja šajā teritorijā ir. Bet ir zināms, ka gruntsūdens šajā teritorijā izplatās salīdzinoši sporādiski, tas neveido vienotu ūdens horizontu. Dolomīta slāņi, kas šajā teritorijā ir galvenais ūdens ieguves avots, ūdens ieguves urbumi atrodas apmēram 40-45 m dziļumā. Ja jūs runājat par grodu akām, tad nē, tāda veida grodu akas un tajās esošais ūdens netiks ietekmēti. Jā, jūs varbūt to jūtat, šobrīd ir sezonālā ietekme nokrišņiem, no hidroloģiskajiem apstākļiem, kad akās ir vairāk, mazāk ūdens, bet arī pēc hidrologa novērtējuma šī ietekme ir, novērtēta apmēram 30 m attālumā. Runa ir par novadgrāvjiem, kas tiks ierīkoti blakus jaunierīkotajiem ceļiem, bet grodu akās ūdens nepazudīs nekādā veidā, jo šī darbība nav tāda, kas šo ūdens resursu sūknētu ilgstoši un patstāvīgi, gadiem ilgi. Un būvbedres ierīkošanas laikā attālums līdz tuvākajām dzīvojamām ēkām būs vismaz 800 m. Varbūt jums ir priekšstats par to, kad ir karjeri, kura iegūst ūdeni, kur notiek tiešām ilgstoša atsūkšana un veidojas depresijas piltuve, bet ne vēja parka izbūves gadījumā.

ietekmes uz vides novērtējuma programmā šāda prasība nebija ietverta, ņemot vērā to, ka programmas izstrādātājs - Valsts Vides dienests šādas programmas izsniedz jau vairāk nekā 20 gadus, un šī pieredze jau ir uzkrāta. Līdz ar to šādas ietekmes izvērtēšana nav prasīta, bet varu pateikt to, ka ietekme uz grodu akās esošo ūdeni jūsu saimniecībā nebūs. Jūs varat būt droši, ka ūdens resursi jums būs jūsu grodu akā vai spicē vai urbumā.

Kārlis Pots: Paldies. Vēl kādi klātienē jautājumi? Varbūt mēs dosim tagad tiešsaistes jautājumiem, un tad es piefiksēju, ka jūs nākamā.

Viesturs Ozols (nolasa Zoom jautājumu): Sākotnējās sabiedriskās apspriešanas 2025. gada 21. augusta protokola trešās lapas pusē IVN izstrādātāja pārstāvis skaidroja, ka tad, ja tiek atrastas vērtīgas atradnes, migrācijas ceļi, ligzdošanas vietas vai biotopi, turbīnas šajās vietās netiekot atļautas un tās izņemot vai pārvietojot. Kā mēs dzirdam, eksperti ir atraduši būtiski negatīvu ietekmi uz konkrētu aizsargāmo putnu sugu dzīvotnēm K12 un K14 turbīnām dumpim, K19, K21, K22 - niedru lijai. Bet IVN nav līdzvērtīgi salīdzinājis izvairīšanās alternatīvu, kurā, problemātiskās tad, jā, bet IVN nav salīdzinājis izvairīšanās alternatīvu, kurās problemātiskās VES netiktu izbūvētas vai tiek pārvietotas ar visu VES saglabāšanas un dzīvotņu aizvietošanas alternatīvu. Sikspārņu gadījumā turbīnai Nr. K15 ir ļoti negatīva ietekme. Saskaņā ar sākotnējā apspriešanās teikto, būtu nepieciešams šīs turbīnas nebūvēt, kas vispār nav aprakstīta kā alternatīva, kā mēs to tagad redzam. Kurā mirklī jūs neieicāt taisnību? Sākotnējā apspriešanās, kad solījāt novērst ietekmes, vai šobrīd, kad paziņojat, ka būtiska negatīva ietekme nav iemesls noņemt vēja elektrostacijas?

Uldis Valainis: Tā nezinu, īsti kam jāatbild uz šo jautājumu, bet attiecībā uz šiem te dabas ekspertu novērtējumiem mēs nevērtējam pēc būtības, šīs te alternatīvas, bet vērtējam ietekmi uz visu šo te vēja parku kopumā, katras arī šīs te vēja elektrostacijas līmenī. Par šiem te dzīvotņu aizvietošanas pasākumiem tiek definēti, jāsaprot, ka gan biotopiem, gan sugām, gan sikspārņiem, gan trokšņiem, gan visām šīm te iespējamām ietekmēm, jūs jau redzējāt, ir pretrunīga nav tā, ka būtu konkrēts turbīnu kopums, no kurām atsakoties varētu izvairīties no visa šī te ietekmju iespējamības. Tāpēc biotopa ekspertu atzinumos mēs definējam šos te nosacījumus obligātos, kas būtu jāievēro attiecībā uz dzīvotņu kompensēšanu platību, bet sikspārņiem un, piemēram, putniem šīs jau arī nav tas gala rezultāts kopumā. Ir vēl jāveic obligāti pirms būvniecības monitorings, kuros šie te dati arī tiek vēl precizēti. Tā ka tas galīgais turbīnu skaits, iespējams, nav tas, kas šeit arī definēts, jo jāņem vērā, ka putni, sikspārņi, tās ir grupas, kur gadu no gada arī var mainīties šie te dati, var tikt ligzdošanas vietas mainīties un tā tālāk. Tāpēc jā sagaida ir rezultāti, kas būs šajā te pirms būvniecības monitoringā. Arī ekspluatācijas laika monitoringā attiecīgi ir definēti obligāti nosacījumi, kas ir jāievēro.

Baiba Zauere: Es varētu piebilst Uldim to, ka, kā viņš pareizi saka, mums vēl nav gala, gala visi dati, kāda ietekme tas atstās uz katru turbīnu. Vēl ir jāpabeidz IVN ziņojums, vēl ir jāveic pirms būvniecības monitorings, vēl jāsaņem tehniskie noteikumi gan no DAP, gan no visām pārējām iesaistītajām institūcijām. Mēs neesam melojuši ne šodien, ne pirmajā sanāksmē gala lēmums vēl nav pieņemts.

Sanāksmes dalībnieks: Pirmkārt, replika Grandāna kungam. Jūs teicāt izvairīties no sadursmes ar tiem spārņiem, bet īstenībā nekādas sadursmes tur nenotiek. Gaisa plūsma vienkārši triec putnus pret zemi. Jūs to neteicāt, jūs teicāt sadursmi. Putns jau nelido uz to spārnu, ja jūs teicat, viņš izvairās. Kā viņš var izvīties no gaisa plūsmas? Viņu triec pret zemi un viņš ir beigts.

Gaidis Grandāns: Jā ir tā, jeb nav ne gluži. Tās ir tiešās sadursmes. Ir konkrētas putnu grupas, kam šo sadursmju risks ir augstāks. Un ir sugu grupas, kam tāds sadursmju risks nepastāv. Respektīvi, dzenis nekad dzīvē nelidos no laba prāta turbīnas lāpstiņas augstumā. Grupas, kas ir, kurām šis sadursmju risks, tās ir tiešās sadursmes. Putns ar lāpstiņu, nevis vēja plūsma. Tie ir, tie ir dienas plēsīgie putni.

Sanāksmes dalībnieks: Ar gaisa plūsmu, vienkārši sitot pret zemi

Gaidis Grandāns Nē, viņu mehāniski nosit lāpstiņa, kas griežas

Sanāksmes dalībnieks: Nē, es esmu skatījusies viens video materiālus ārzemju.

Gaidis Grandāns: Visiem, visiem video materiāliem nevar ticēt.

Sanāksmes dalībnieks: Jums es arī negribu.

Uldis Valainis: Jā, es varbūt varētu piebilst, ka tā netiešā ietekme, tas varbūt ir vairāk attiecināms tieši uz sīkspārņiem barotraumu šis risks. Tāpēc tur arī ir definēti šie te nosacījumi apstākļiem, kad obligāti ir jāapstādina šis te vēja turbīnas pie konkrētiem parametriem. Pie tā iepriekšējā jautājuma, ieliekot atkāpi ekspertu atzinumos, iemesls, kāpēc mēs definējam šos te dzīvotņu arī aizvietošanas pasākumus, ir vai konkrētus parametrus, viņi izmaksā attīstītājam pietiekami konkrētus ciparus, kurus viņi arī rēķina kopā visus saliekot, šī te atteikšanās no vēja elektrostacijām konkrētām, viņa var notikt ne jau tāpēc, ka, kāds mīl dabu vai vēl kaut ko, bet vienkārši tas kļūst ekonomiski neizdevīgi. Tāpēc šie te parametri konkrēti definēti, kurus pēc tam arī, ņemot vērā sadursmju riska modeļus, kas tiek izstrādāti, pieņemsim, pirms būvniecības monitoringa ietvaros, attīstītājs arī rēķina, cik ilgi viņam konkrēta turbīna stāvēs un vai viņu vispār ekonomiski, racionāli izbūvēt. Tā tas mehānisms darbojas.

Sanāksmes dalībnieks: Jā, cik es redzu tagad zālē, tad es atceros, ka Guza kungs bija iepriekšējā, es esmu bijusi uz četrām tikšanās, skatos. Tagad ir arī divi pašvaldības darbinieki, ne trīs. Pārvaldniece vienmēr ir bijusi, bet izpilddirektors un attīstības nodaļas vadītāji patikami, nav neviena deputāta, kaut gan viņi pieņem lēmumus. Atgādiniet man no iepriekšējām tikšanās reizēm, vai iedzīvotāji izteica vēlmi vispār, ka šeit ir vēja parks, ņemot vērā ekonomisko stāvokli, kāds ir Latvijā, kad Latvija saražos 154% Latvijā nepieciešamās elektroenerģijas, šādi vēja parki vispār nav nepieciešami. Un cilvēkam likt dzīvot tā vēja parka tiešā tuvumā un vēl pastāstīt, ka 5 km knapi varēsīm redzēt, mēs redzam, kas arī notiek Grobiņā. Mēs braucam, mēs varam arī 20 km attālumā un man tas ir nepatīkami. Ko vēl runāt par tiem cilvēkiem, kas šeit 800 metru no šī torņa dzīvo? Kāpēc likt Latvijas iedzīvotājiem dzīvot zem šīm vēja dzirnavām, nāves dzirnavām, varētu teikt?

Baiba Zauere: Paldies par jūsu viedokli. Šajās publiskajās apspriedēs mēs neuzdodam tieši šādu jautājumu. Tas nav šo apspriežu mērķis. Bet paralēli tam mēs pagājušajā nedēļā esam runājuši ar lielu daļu no cilvēkiem, kas dzīvo tiešā Kūku vēju parka ieceres tuvumā, un esam saņēmuši, es teiktu tā, neitrālu, pozitīvu attieksmi ar cilvēkiem, kas tiešām dzīvo šī parka tuvumā. Personīgi satiekoties ar cilvēkiem. Paldies.

Sanāksmes dalībnieks: Kāpēc ASV 50 štatos jau, ne štatos, bet 50 turbīnas ir apturējusi? Slovēnija ir atteikusies. Igaunija tagad būs pikets balsos pret. Iedzīvotāji, arī tie, kas tur ir, tie, kas ilggadīgi ir, sūdzas par veselību, ka viņiem tagad ir problēmas, ka nevar gulēt sirdskaites un viss kas tāds. Un kāpēc mums to atļaut? Mums to nevajag. Tie cilvēki, kurus jūs aptaujājat, jūs piesolījāt kaut ko samaksāt, kaut gan tas neticu, ka tur notiks. Cik kritīsies mūsu zemes vērtības, īpašumu vērtības? Pasakiet to.

Kārlis Pots: Jā, tas laikam vairāk bija kā komentārs.

Sanāksmes dalībnieks: Kāpēc, ka ASV likvidē? Pastāsti.

Kārlis Pots: Nekomentēsim citu valstu.

Baiba Zauere: Es neesmu ASV politiķis, bet tas, ko es lasu un to, ko es redzu, ASV ne, tā ir ASV ir politisks lēmums to darīt, bet tas netiek darīts tā, ka vienkārši aizliedz, viņi slēdz biznesa darījumus. ASV maksā attīstītājiem par to, ka viņi pārtrauc to darīt. Līdz ar to, kamēr ir arī šī administrācija, tāds ir lēmums, redzēsim, ko darīs nākamā.

Sanāksmes dalībnieks: Turpināšu par dabas jautājumiem. Tiem Eiropas Savienības biotopiem ir konkrēti nosaukumi. Vai interesētu, vai tie ir viena veida Eiropas biotopi, kas tur ir konstatēti, vai konkrētāk kādi? Tad lielais dumpis, niedru lija, mazais ērglis bija kādreiz mikrolieguma veidojamās sugas. Vai tagad ir un kāpēc tad tas netiek darīts, ja viņas ir sugas, kurām var veidot mikroliegumus, tad netika dzirdēts pilnīgi nekas par zīdītāju ietekmi uz zīdītājiem. Vilki, tagad arī lāči, aizsargājamās sugas. Vai kaut kas arī par to būs? Vai tiks kādas turbīnas arī izņemtas no projekta?

Uldis Valainis: Attiecībā uz šiem te Eiropas nozīmes biotopiem ir tā, ka tiek vērtēta šo te biotopu sastopamība 400 m zonā vispār ap šo šim te nomas platībām, ja pati un tas apjoms ir vairāki hektāri, kas konstatēts šajā platībā, bet tas, nenožīmē, ka ir tā ietekme uz viņiem visās tajās 27 ha platībā. Kopumā septiņi dažādi Eiropas nozīmes biotopi. Ar biotopiem ir interesanti tas, ka Eiropas nozīmes biotops, tas nenožīmē, ka viņš Latvijā ir aizsargājams, diemžēl, bet mēs arī vērtējam šo te atbilst lielākā daļa no Eiropas nozīmes biotopiem arī atbilst Latvijas aizsargājamā biotopa statusam. Tam ir atsevišķi noteikumi. Mēs arī šo te vērtējam un nosacījumus likām neatkarīgi no tā, vai ir tas Latvijā aizsargājams biotops vai tikai Eiropas nozīmes biotops. Vienlīdzīgā kategorijā mēs viņus kā ekspertu ievietojam. Kas attiecas uz šim te aizsargājam putnu sugām, tas droši vien varbūt Gaidis varēs kaut ko iekomentēt tālāk. Šis te mikroliegumu sugas, kurām ir veidojami mikroliegumi, nav tikai mazais ērglis, kas ir teritorijā konstatēts, arī virkne dažādu citu, bet mēs šeit, nerunājam par mikrolieguma veidošanu kā tādu, bet konkrētu ietekmi uz konkrētām sugām, kuras, atrodas kaut kādā savā kategorijā. Piemēram, mazais ērglis ir mikrolieguma suga, ir virkne, kas ir Latvijas sarkanās grāmatas tagad jaunais vērtējums. Suga varbūt nav tur iekļauta mikroliegumā sugu sarakstā, bet viņai varbūt ir dažas atradnes tikai Latvijā, ja. Tāpēc, jāvērtē viņas atkarībā no šī te sastopamības biežuma. Par zīdītājiem attiecīgi šajā ietekmes uz vides novērtējuma programmā nav iekļauta šāda prasība, ka zīdītāji būtu jāvērtē. Ticami, ka šo te vides institūciju lēmuma pieņemšanas kontekstā tiek uzskatīts, ka šāda ietekme jau, pirms šķietami nav prognozējama kā tāda.

Sanāksmes dalībnieks: Bukletā jums rakstīts, stiprina vietējo energoapgādi un Latvijas enerģētisko drošību un neatkarību. Pašu vēja saražota pašu enerģija vienmēr būs lētāka un stabilāka, nekā ieviesta fosilā enerģija. Kā jūs no vēja tās turbīnas tos vadus vilksiet uz katru mājsaimniecību? Pastāstiet, lūdzu.

Dmitrijs Guzs: Labi, mēģināšu atbildēt. Es Vai jūs varētu precizēt savu jautājumu, jo es nesaprotu jautājumu.

Sanāksmes dalībnieks: Izskaidrojiet, lūdzu, man, kas jums rakstīts bukletā, ka vietējā enerģija būs lētāka un stabilāka nekā ieviesta fosilā enerģija. No kurienes tad mēs vairs nevedīsim to enerģiju? Es saprotu, no vēja turbīnas jūs pa taisno uz mājsaimniecību viņu padosiet?

Dmitrijs Guzs: Labi, uz pirmo jautājumu daļu mēģināšu atbildēt, jo tur atkal jūs nāk jūsu pieņēmumi, ka kāds no vēja turbīnas vilks kaut kādus vadus uz kādu māju.

Sanāksmes dalībnieks: Tā rakstīts.

Dmitrijs Guzs: Tā tur nav rakstīts. Paldies Dievam.

Sanāksmes dalībnieks: Nevar būt, nekad lētāk kā.

Dmitrijs Guzs: Es mēģinu atbildēt uz jūsu jautājuma pirmo daļu. Kādā veidā uz vietas saražota vēja enerģija aizstās kaut kādu no ārzemēm atvestu enerģijas vienību, ja? Un ļoti labs jautājums īstenībā. Kopš šī gada februāra, marta mēs ļoti labi redzam, ko nozīmē ģeopolitiskie apstākļi un ko tie nozīmē fosilās enerģijas loģistikai un piegādes ceļiem. Ja es gribētu atgādināt, ka mēs šobrīd kopš jau, 22. gada dabasgāzi nepērkam pa cauruļvadiem no austrum kaimiņa. Mēs dabas gāzi pērkam sašķidrinātā veidā pasaules tirgos, ja. Tas nozīmē, no jebkura sašķidrinātas gāzes ražotāja, kas var būt jebkurā pasaules malā. Tajā starpā mēs arī esam pirkusi dabasgāzi no Kataras, kas ir Persijas Līča valsts. Šobrīd, piemēram, tādas piegādes no tās valsts nav iespējamās, ir iespējamās piegādes no citām valstīm, protams, valstīm kā ASV un Norvēģija, bet tas parāda to, ka fosilās enerģijas loģistika to ietekmē ļoti stipri ģeopolitiskie apstākļi. Uz vietas pašu zemē saražota vēja enerģija tādai ietekmei nav pakļauta. Nav pakļauta, kad mēs elektroenerģiju ražojam paši uz vietas. Mums nav nevienam jāmaksā ne par degvielu, ne par kurināmo. Un tas tā ir vēja enerģijas arī galvenā priekšrocība. Degviela ir bezmaksas, ražojam uz vietas, vietējais uzņēmums, kas samaksā uzņēmuma ienākumu nodokli, un citus arī nodokļus, kas aiziet. Tas nozīmē, ka mūsu nauda paliek pie mums, saražojot to uz vietas. Šobrīd, kad vējš pūš, es gribēšu atgādināt, mēs pērkam elektroenerģiju no Lietuvas. Mēs pērkam daļēji arī no Igaunijas, jo tur tādas jaudas jau ir saražotas. Mēs atbalstām savu kaimiņvalstu ekonomiku ar savu naudu. Tas laikam būtu viss.

Sanāksmes dalībnieks: Mums Latvijā ir trīs Rīgas HES, Ķeguma HES, Aizkraukli saucamā HES, kas atrodas, un plus vēl Rīgā ir TEC. Jautājums, kā var teikt, ka cenas būs lētākas, elektrība lētāka, mēs paši varam saražot atklāti sakot, mūsu HESI nestrādā uz 100% produkcijas ražotni. To cilvēki, kas ir strādājuši HESos, ir stāstījuši ļoti labi, kā elektrība tiek ražota un kā viņa tiek iztērēta.

Dmitrijs Guzs: Labi, mēģināšu atbildēt, komentēt. Jūs pazīstat cilvēkus, kas strādā HESos. Es pats esmu septiņus gadus sistēmu vadību nostrādājis "Augstsprieguma tīklā". Es esmu pārvadījis process ne tika ražošanu HES, bet arī no TEC, bet arī no importa, uz importu no Igaunijas, no Lietuvas un tā tālāk. Situācija ir sekojoša. Jā, Latvijā ir trīs lielas hidroelektrostacijas. Te atkal nāk jautājums par to, ka jaudas nav tas pats, kas enerģija. Tas nozīmē, ka hidroelektrostacijas ir atkarīgas no ūdens pieplūdes Daugavā. Daugavas hidroloģiskajam režīmam ir izteikta sezonālitate. Palu laikā, februāris, marts, aprīlis, mēs tiešām ražojam ļoti daudz apgādājam paši sevi, arī savus kaimiņus, bet pārējos mēnešus tās hidroelektrostacijas, kaut vai jaudas ir uzstādītas diezgan lielas, lielas jaudas, it īpaši Pļaviņu HES tur ap 1000 MW nekad nevar strādāt uz ar pilnu jaudu visu laiku, tikai pīķa stundās, paskatāmies statistiku, kaut vai pie pa pēdējiem pieciem, 10 gadiem HES aptuveni enerģijas apjomā saražo no 40 līdz 50% Latvijas patēriņa gadā. Nākamais jautājums, ko darīt ar pārējiem 50%? Otrā daļa, kur ņemt to. Iespēja ir vai nu saražota ar TEC, TEC vajag iepirkt dabasgāzi. Dabas gāzi kā kurinām vajag kaut kur nopirkt vai ASV, vai Norvēģijā atvest ar kuģi, iesūknēt Inčukalnu krātuvē un pēc tam ziemā sūknēt ārā. Un tad dedzināt vai importēt, pirkt no kaimiņiem elektroenerģiju. Un ko mēs arī darām, mēs

Kārlis Pots: Tur ir precizējums par TEC.

Dmitrijs Guzs: Nekomentēšu jūsu izteikumus par manu personu, manām zināšanām. Tas nebūtu vispār korekti kaut ko tādu komentēt, bet gribu atgādināt sekojošo. TEC nestabilizē ģenerāciju, TECi stabilizē patēriņu. Tāpēc jūsu izteikums būtu korekts, ja mūsu patēriņš būtu būtiski, būtiski audzis, tad, jā, tad vajadzētu kaut kādas jaunas bāzes jaudas, lai to pieaugušo patēriņu tajos augstajos mēnešos, kad arī vējš varbūt neražo tik daudz mēs šogad arī redzējām janvāris, februāris, vēja ģenerācijas kā tādas gandrīz nebija Baltijā. Visu sedza vai importu vai TEC, ja. Tāpēc, ja patēriņš tiešām būtiski pieaugs, tad šis jautājums kļūs aktuāls. Bet šobrīd, ka patēriņa pieaugums ir, es teikšu, ļoti stabils. Tur katru gadu ir 3-4%, pēdējā gadā viņš bija 7%, redzam arī elektrifikācijas rezultātus, bet, bet šī kļūs aktuāli, ka tiešām pieaugs patēriņš. Un ne tikai Latvijā, bet arī visā Baltijā.

Elīna Silgaile: Jā, jebkurā gadījumā ietekme uz cilvēku veselību, tas nav tāds abstrakts kopums, ko mēs esam pētījuši kā konkrētu ietekmi uz veselību. Tas ir veikts caur konkrētiem faktoriem, tādiem kā troksnis, mirgošanās, ko mēs izstāstījām. Katrai no šīm ietekmēm ir konkrēti izvērtēta atbilstība esošajiem normatīvajiem aktiem.

Elīna Silgaile: Bet kādu ietekmi uz cilvēka veselību vēl? Troksnis ietekmē, mirgošanās ietekmē. To mēs izstāstījām visu, kas vēl? Tas ir apskatīts mums ziņojumā.

Elīna Silgaile: Attiecībā uz troksni vadījāties, kā jau es minēju, pēc Pasaules Veselības organizācijas rekomendētā trokšņa robežlieluma, kas attiecas tieši uz vēja turbīnu radīto troksni. Kādu vēl ietekmi?

Viesturs Ozols *nolasa Zoom jautājumu* Lai arī Kūkām esat uztaisījuši kvalitatīvāku trokšņu modeli kā Nīcgalei, tomēr ir lietas, kuras nav izdevies novērst: Trokšņa pielikuma 7. tabulā Nordex N175/6.X skaņas emisija ir 108,9 dB. Elektroniskā CadnaA skaņas bibliotēka un punktavoti izmanto 106,0 dB. Starpība gandrīz 3 dB, ja ņemam vērā, ka nenoteiktību (kas Dānijas un Vācijas metodikās noteikta 2 dB) jūs arī neesat rēķinājuši klāt, tad vismaz konkrētās turbīnas aprēķins varētu būt mākslīgi pazemināts pat par 5 dB. Cik mājas nokļūtu pārsnieguma zonā, ja šie 5 dB tiktu pieskaitīti?

Atbilde sniegta protokolā (skat. protokola pēdējā lapā).

Elīna Silgaile: Trokšņu novērtējumu veic zinoši speciālisti, ņemot vērā Latvijas likumdošanas prasības, izmantotās datorprogrammas un likumdošanā noteiktos robežlielumus. Šie cilvēki (*Igaunijas uzņēmums Kajaja Acoustic*) ir zinoši un ar trokšņu novērtējumu nodarbojas jau vairāk nekā 20 gadus ir veikti arī trokšņu novērtējumi Latvijā, kas ir apstiprināti valsts institūcijās.

Jūs jautājat, vai mums ir kādi ārstu slēdzieni. Atbilstoši ietekmes uz novērtējuma programmai tas netiek prasīts. Uzsākot šo pētījuma kopumu, bija jākonsultējas ar Veselības inspekciju un attiecīgi arī IVN ziņojums ir iesniegts Veselības inspekcijā, un ir saņemts atzinums par to, kad, jā, ir prasība pirms vēja parka ekspluatācijas uzsākšanas, pēc būvniecības, bet vēja parka ekspluatācijas uzsākšanas periodā ir jāveic trokšņa mērījumi pie tuvākajiem receptoriem pie dzīvojamām mājām. Tā ir prasība no Veselības inspekcijas.

Dmitrijs Guzs: Es no attīstītāju viedokļa gribētu nokomentēt abus tagad jautājumus, gan to tiešsaistē, bet es sākšu ar jums. IVN programmā un ziņojumā pa tiešo nav prasību, un mēs neesam iekļāvuši nekādu, tiešām ārstu atzinumus, jo, pirmkārt, neviens no mums to neprasīja. Un tas ir tāpēc tas tā ir jāatbild formāli, bet neformāli mēs esam jau kontaktējušies ar Rīgas Stradiņa universitāti. Mēs pat Daugavpilī Nīcgales iedzīvotājiem bijām novadījuši lekciju, kur aicinājām profesoru Vanadziņu, kas man liekas ir lielāka autoritāte arodārstu starpā Latvijā novadīt lekciju tieši par ko jūs jautājat, ietekme uz cilvēka veselību, vēja turbīna, vēja parku ietekme uz cilvēku veselību. Un, tur no, no viņa viennozīmīgs secinājums, ka tādas ietekmes nav. Jā, to ir, tie nav mani vārdi, tie ir profesora Vanadziņa vārdi, jo jūs patiešām prasiet par dakteriem, par ārstiem. Es, es jums tā vienkārši citēju profesoru Vanadziņu, kas ir lielāka autoritāte arodārstu starpā.

Tagad aizejot pie Ilzes jautājuma tiešsaistē, lai Ilze tagad paklausās, jo šis jautājums no viņas, tā teikt, kā copy paste nāk, visās apspriešanās. Es gribu pateikt par to nenoteiktību. Ir jāsaprot viena lieta, ka tie, kas ir kaut kāds mācījušies statistiku, saprot, ka, ka nenoteiktība nav tikai vienā virzienā. Ilze, viņa ir abos virzienos. Tas nozīmē, ka tie 3 decibeli tikpat labi, ka viņi var būt uz vienu vienā virzienā, viņi tikpat labi var būt arī otrā virzienā. Tāpēc to arī sauc par nenoteiktību. Un metodika nosauc nosaka, ka, ka, ka jāizmanto rezultāti, kas nāk no tā saucamā P50 datu kopas. Datu kopa, kura ir, kura ir pa vidu starp šīm abām nenoteiktībām. Un šie rezultāti arī tiek parādīti mūsu gala atzinumā. Piesaukt nenoteiktību tikai vienā virzienā ir zinātniski nepareizi. Un neviens zinātnieks jums nekad nepiekritīs, Ilze, ka te tie 3 dB ir jāvelk uz leju. Tāpēc jau viņu sauc par nenoteiktību, jo 3 dB var būt tikpat kā uz leju, tā arī uz augšu. Tāpēc tikai pie P50 ir tas korektais rezultāts un ir tie korekti dati. Un tieši P50 arī tajos gala atzinumos un tajos rezultāts tiek parādīti. Paldies.

Sanāksmes dalībnieks: Jūs kāds no visiem 5 km rādiusā no vēja ģeneratora dzīvojat ? Kaut viens no jums?

Viesturs Ozols: Man nav pieci, bet man ir 7 km. Es dzīvoju Ventspilī.

Anita Ruža: Varbūt pat es piekomentēšu. Es dzīvoju burtiski tiešā tuvumā Spilves lidostai.

Kārlis Pots: Ar privātām dzīves detaļām šodien neapmainīsimies. Vairāk jautājumu nav.

Klāvs Jirgens: Paldies dalībniekiem par jautājumiem, izteiktajiem viedokļiem. Sanāksmes laikā izteiktie jautājumi, viedokļi, priekšlikumi un iebildumi tiks fiksēti sanāksmes protokolā atbilstoši IVN procesa kārtībai. Rakstiskus priekšlikumus par paredzēto darbību var iesniegt Valsts vides dienestā, Rūpniecības ielā 23, Rīga, LV – 1045, tālrunis: 67084200, e-pasts: pasts@vvd.gov.lv, <https://www.vvd.gov.lv>) līdz 2026. gada 15. septembrim.

Sanāksme tiek slēgta plkst. 20:41

Protokols ir sagatavots, izmantojot sanāksmes laikā veikto audioierakstu.

Zoom tērzētavas jautājums, uz kuru sniegta atbilde protokolā:

Trokšņa novērtējuma 7. tabulā Nordex N175/6.X modelim norādītais skaņas jaudas līmenis 108,9 dB(A) un trokšņa izplatīšanās aprēķinos izmantotie 1/3 oktāvu joslu emisijas dati, kuru enerģētiskā summa ir aptuveni 106 dB(A), pašreizējā Trokšņa novērtējuma redakcijā nav pietiekami skaidri savstarpēji izskaidroti. Šī informācija tiks pārbaudīta un precizēta IVN ziņojuma nākamajā redakcijā, norādot modelēšanā izmantoto Nordex N175/6.X akustisko konfigurāciju, ekspluatācijas režīmu un emisijas datu avotu.

Vienlaikus nav pamata norādīto aptuveni 2,9 dB starpību automātiski palielināt vēl par 2 dB un uzskatīt, ka trokšņa modelēšanas rezultāti tādējādi ir pazemināti par aptuveni 5 dB. Citās valstīs izmantotajās vēja elektrostaciju trokšņa novērtēšanas metodikās norādītās ± 2 dB vērtības raksturo attiecīgās aprēķina metodes rezultāta iespējamo novirzi, nevis papildu 2 dB skaņas emisiju, kas visos gadījumos pieskaitāma turbīnas skaņas jaudas līmenim.

Līdz ar to šobrīd nav pamata noteikt dzīvojamo māju skaitu, pieņemot visu modelēto trokšņa līmeņu palielinājumu par 5 dB. IVN ziņojuma nākamajā redakcijā tiks precizēta informācija par Nordex N175/6.X modelēšanā izmantotajiem emisijas datiem un, ja pēc šo datu pārbaudes būs nepieciešams, attiecīgi tiks precizēti arī trokšņa aprēķina rezultāti.